

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 2012/2024

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Väylävirasto, 1010547-1
Osoite: PL 33, 00521 HELSINKI

Hakemus

08.03.2024, sähköpostitse

Väylävirasto tekee Kirkkonummella sijaitsevan Porkkalan majakan peruskorjausta. Majakka sijaitsee Kallbådanin hylkeidensuojelualueella. Korjaussuunnitelma sisältää majakan ulkopintojen ja ulkopuolisten osien korjaustyöt sekä laajennusosan katon ja valokojun. Korjaustöistä vastaa Väylän valitsema urakoitsija.

Väylävirasto hakee Metsähallitukselta lupaa liikkumiseen Kallbådanin hylkeidensuojelualueella hankkeesta vastaavalle urakoitsijalle ja sen henkilökunnalle majakan korjaustoimenpiteiden toteuttamiseksi. Majakan korjaus edellyttää säännöllistä läsnäoloa majakkasaarella sekä veneliikennettä mantereeseen ja majakkasaaren välillä. Veneliikenne majakalle toteutetaan vanhan sumukellon luona olevaan rantautumispaikkaan. Suuremmilla aluksilla tehtävät tavarakuljetukset toteutetaan majakan eteläpuolelta. Lupahakemus on esitetty liitteessä 1.

Kunnostöitä on tehty aiemmin vuosina 2022 ja 2023 Metsähallituksen luvilla (MH 1209/2022, MH 1370/2023). Kunnostusta ei sääolosuhteiden vuoksi saatu valmiiksi, vaan työtä jatkamaan vielä vuonna 2024 saman työohjelman mukaisesti. Vuoden 2024 osalta tavoitteena on saada urakoitsijan työt valmiiksi kesäkuun 2024 aikana, jonka jälkeen työt rajoittuvat Väyläviraston oman henkilökunnan toteuttamiin viimeistelytyöhön ja laitetestaukseen.

Korjaussuunnitelma on liitteessä 3 ja Museoviraston lausunto liitteessä 4.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksesta poikkeavasti siten, että lupa myönnetään vasta 16.5.2024 alkaen.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää Väyläviraston valitsemalle urakoitsijalle luvan liikkumiseen Kallbådanin hylkeidensuojelualueella (kiinteistöllä 257-891-1-4, liite 3), maihinnousuun Kallbådanin majakkasaarelle sekä Porkkalan majakan edellyttämille, liitteessä 3 määritellyille kunnostustöille.

Kunnostustyöt on sallittu vuosien 2022 ja 2023 lupien mukaisesti vasta 16.5. alkaen. Lupaa ei 10.4.-15.5. väliselle ajalle myönnetä. Luvan saajan tulee ilmoittaa Metsähallitukselle, kun urakoitsijan edellyttämät työvaiheet on saatu valmiiksi ja töitä jatkaa Väyläviraston oma henkilökunta.

Veneliikenteen osalta lupa koskee ainoastaan veneellä tehtäviä tavara- ja henkilöstökuljetuksia majakkasaarelle ja takaisin. Muu veneily on hylkeidensuojelualueella kielletty.

Luvassa määritetty oikeus liikkumiseen Kallbådanin hylkeidensuojelualueella ja maihinnousuun majakkasaarelle koskee Väyläviraston nimeämää urakoitsijaa ja korjaustoimiin osallistuvia henkilöitä ja veneitä. Lupaa ei voi luovuttaa edelleen.

Urakoitsijalle ei myönnetä lupaa helikopterilla laskeutumiseen majakkasaarelle.

Alkaa: 16.05.2024

Päätyy: 31.12.2024

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusajaksi on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Täytäntöönpanomääräys

Päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Tuomioistuin voi valituksen yhteydessä esitetystä vaatuksesta kumota päätöksen täytäntöönpanon.

Luvalla sallitut toimenpiteet on mahdollista toteuttaa ainoastaan kesäkauden aikana, jolloin majakalle pystyy rantautumaan ja kuljettamaan kunnostamiseen tarvittavaa kalustoa. Mikäli töitä ei ole mahdollista aloittaa suunnitellusti, voi niiden toteuttaminen siirtyä kokonaisuudessaan seuraavalle vuodelle tehden myönnetystä luvasta tarpeettoman. Tästä syystä Metsähallitus katsoo, että lupa tulee saattaa lain (808/2019) 122 § nojalla voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lupapäätöksen perustelut

Kallbådanin hylkeidensuojelualue on perustettu Valtioneuvoston asetuksella hylkeidensuojelualueista (736/2001). Alue on perustettu erityisesti harmaahylkeiden suojelemiseksi, lajin elinolosuhteiden turvaamiseksi sekä tieteellisen tutkimuksen ja hyljekantojen seurannan edistämiseksi. Rauhoituksesta hylkeidensuojelualueella on voimassa, mitä luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 49 § säädetään. Lisäksi liikkumista on alueella rajoitettu asetuksen 736/2001 pykälien 4.1 ja 4.2 § mukaisesti.

Hylkeidensuojelualueilla voidaan momenttien 4.1 ja 4.2 § estämättä liikkua virallisilla vesikulkuväylillä ja ryhtyä muuallakin merialueiden valvontaan, pelastustoimintaan sekä merenkulun turvalaitteiden huoltoon ja vesikulkuväylien kunnossapitoon liittyviin toimiin (4.3 §). Kallbådanin hylkeidensuojelualueella sijaitsevan majakan muukin kuin 4.3 § mukainen käyttö on LSL 49 § estämättä sallittu alueelle laadittavan hoito- ja käyttösuunnitelman (HKS) mukaisella tavalla. Kallbådanin hylkeidensuojelualueen HKS on laadittu vuonna 2002.

Porkkalan majakka on valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö ja sen kulttuuriarvojen suojelun kannalta esitetyt toimenpiteet ovat tarpeellisia (Museoviraston lausunto, liite 4). Majakkarakennuksen ja siihen yhteydessä olevan betonialustan ("helikopterialusta") ylläpidosta vastaa Väylävirasto (ent. Merenkululaitos) yhdessä Museoviraston kanssa. Hylkeidensuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa edellytetään, että suojelualueen kulttuurikohteiden hoidosta sovitaan Metsähallituksen kanssa, jotta rakenteiden hoito ja ylläpito voidaan toteuttaa alueen suojelutarkoitusta vaarantamatta.

Porkkalan majakka on vuokrattu yksityiskäyttöön ja sitä käytetään rajoitetusti matkailukäyttöön. Metsähallitus on myöntänyt majakkasaarella matkailutoimintaa pyörittävälle Kiipeilymaailma Oy:lle poikkeusluvan liikkumiseen hylkeidensuojelualueella ja matkailutoimintaan majakkasaarella (lupa päättynyt vuoden 2021 loppuun). Lisäksi Ltd C-Trek Oy on järjestänyt Metsähallituksen luvalla yksittäisiä hyljeretkiä alueelle vuosittain.

Asetuksen (736/2001) perustelumuioston mukaan hylkeille aiheutuvaa kokonaishäiriötä tulee arvioida huomioimalla mm. käyntien kokonaismäärä, vierailujen ajankohdat (vuodenaika, karvanvaihto-, poikimis- ja imetysaika), niiden toistuvuus sekä luotojen lähestymistapa ja -etäisyys. Majakan kunnostus edellyttää urakoitsijan läsnäoloa toimenpidekauden ajan, ts. ihmisten läsnäolopäivien ja venekuljetusten määrä majakkasaarella kasvavat. Ihmistoimintaa on luvassa rajoitettu 10.4.-15.5. lajin lisääntymiseen sekä mahdolliseen poikimiseen kohdistuvien riskien ehkäisemiseksi. Aikuisiin hylkeisiin kohdistuvia vaikutuksia on ehkäisty lupaehdoilla sekä rajoittamalla veneliikenne pelkästään majakkasaarelle tulevaan ja lähtevään, korjaustöiden kannalta välttämättömään liikenteeseen. Luodoilla olevia hylkeitä ei lähestytä. Luvan ehdoissa on muutenkin korostettu toimenpiteitä, joilla vähennetään riskiä hylkeiden karkottamiselle luodoilta.

Sääolosuhteet ovat hidastaneet työn etenemistä. Luvan hakijalta saadun tilannekatsauksen mukaan urakoitsijan tekemät työvaiheet pyritään saamaan valmiiksi alkukesän 2024 aikana, jonka jälkeen myös häiriötä aiheuttavat työvaiheet vähenevät. Tämän jälkeen myös majakkasaarella tehtävät käynnit on mahdollista rajata pienempiin veneisiin, joista aiheutuu vähemmän riskitekijöitä hylkeille.

Metsähallituksen katsoo, että luvan ehtojen mukaisella toiminnalla ei ole yksin tai yhdessä muiden poikkeuslupien (mm. alueella järjestettävät hyljeretket) kanssa merkittävää vaikutusta harmaaahylkeen lisääntymismenestykseen ja edelleen alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin Kallbådanin hylkeidensuojelualueella. Metsähallitus katsoo, etteivät luvalla toteutettavat toimet em. perustein myöskään vaaranna Kallbådanin luodot ja vesialue -nimisen Natura-alueen (FI0100089, SAC), jonka suojeluperusteisiin harmaaahylje kuuluu.

Arvio luvan mukaisen toiminnan vaikutuksesta Natura 2000 -arvoihin

Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Kallbådanin luodot ja vesialue -nimisen Natura 2000 -alueen (FI0100089, SAC) suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Väyläviraston tulee toimittaa Metsähallitukselle korjaustöistä vastaavan urakoitsijan yhteystiedot sekä tiedot korjaustöissä käytettävistä veneistä ennen töiden aloittamista. Tiedot toimitetaan Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) tämän luvan numero (MH 2012/2024) mainiten.

Tarvittavat kuljetukset ja veneliikenne majakkasaarelle tulee toteuttaa aiheuttamatta tarpeetonta häiriötä alueella mahdollisesti lepäileville hylkeille. Mikäli majakkaa ympäröivillä luodoilla on hylkeitä, häiriötä niille tulee välttää veneen nopeutta laskemalla. Maihinnousu muille luodoille kuin majakkasaarelle sekä luodoilla olevien hylkeiden lähestyminen on kielletty.

Töiden ulkopuolella tarpeetonta liikkumista majakkasaarella tulee välttää hylkeiden karkottumisen välttämiseksi. Töiden aikana työntekijöiden tulee pyrkiä pysymään majakan suojaksi pystyttävien pressujen sisäpuolella, jolloin hylkeet eivät välttämättä näe ihmisiä. Töiden aikana tulee välttää melun- ja häiriöntuottamista siltä osin, kun se on korjaustoimenpiteiden osalta mahdollista.

Luvan saaja vastaa siitä, etteivät tehtävät toimenpiteet aiheuta luonnonsuojelualueen roskaantumista. Korjaustarvikkeet on varastoitava majakkasaarella siten, ettei niistä leviä tuulisella säällä roskia majakkasaarelle tai sitä ympäröivälle merialueelle. Luvan saajan vastuulla on alueen siivoaminen töiden päättymisen jälkeen.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskia.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Metsähallitus edellyttää luvan saajalta ja hankkeen urakoitsijalta kuukausittaista kirjanpitoa veneliikenteestä majakkasaarelle (saareen tulot ja lähdöt) sekä päivistä, jolloin saarella oli urakoitsijan henkilökuntaa. Raportissa tulee eritellä yleispiirteisesti töiden eteneminen ja saarella tehdyt toimenpiteet (tarvikkeiden lastaus, telineiden kasaus/purku, ulkopintojen purku ja käsittely, sisätilojen purku ja käsittely jne.) päiväkohtaisesti. Raportit lähetetään kuukauden päätyttyä osoitteeseen kirjaamo@metsa.fi mainiten lupanumero MH 2012/2024.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Valtioneuvoston asetus hylkeidensuojelualueista (736/2001): 1, 3 ja 4 §
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 49 ja 50 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019): 122 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2022): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Luvan hinta on 100,00 euroa.

Hinnasta ei suoriteta arvonlisäveroa.

Maksu maksetaan viitenumeroa käyttäen erikseen lähetettävässä laskussa ilmoitetulle pankkitilille.

Maksu erääntyy maksettavaksi 30 päivän kuluttua allekirjoituspäivästä. Maksun viivästyessä maksamattomalle erälle peritään korkolain (633/82) 4 §:n mukainen viivästyskorko eräpäivästä lukien. Viivästyskoron lisäksi peritään perinnästä aiheutuvat kulut perimispalkkioineen.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

- Liite 1. Lupahakemus
- Liite 2. Lupa-alueen kartta
- Liite 3. Korjaustyöselostus
- Liite 4. Museoviraston lausunto
- Liite 5. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Uudenmaan ELY-keskus
Kirkkonummen kunta
Inkoon kunta
Suomenlahden merivartiosto
Rannikkoprikaati
Uudenmaan luonnonsuojelupiiri
Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry
Luonnonvarakeskus
LTD C-Trek Oy
Kiipeilymaailma Oy

Väylävirasto Trafikledsverket

Metsähallitus, Rannikon luontopalvelut

Lemminkäisenkatu 14-18
20520 Turku

PORKKALA KALLBÅDAN MAJAKAN KORJAUSTYÖT 2022; POIKKEUSLUPAHAKEMUS MAJAKKALUODOLLA LIIKKUMISEEN KAUDELLA 2024

Väylävirasto, meriväyläyksikkö hakee poikkeuslupaa majakkaluodolla liikkumiseen majakan korjaustöiden jatkamiseksi kaudelle 2024.

Rakennushankkeen tiedot:

- Majakan kone- ja laitehuollot on tarkoitus aloittaa heti huhtikuussa 2024, tietenkin säävarauksella ja varsinaiset majakan korjaustyöt heti huoltotöiden jälkeen.
- Porkkalan majakan alueella meri on jäistä vapaa eikä ennusteiden mukaan jääpeitettä ole odotettavissa kevään 2024 osalta.
- Viikolla 9 majakalla tehtiin rakennuspaikkatarkastus, jonka yhteydessä ei luodoilla havaittu yhtäkään syntynyttä kuuttia.
- Urakoitsijan ja tilaajan yhteyshenkilöt kuten kaudella 2023.
- Muutoin toimintatavat kuten hakemuksessa 16.2.2022 on kirjattu.

Lisätietoja antavat:

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

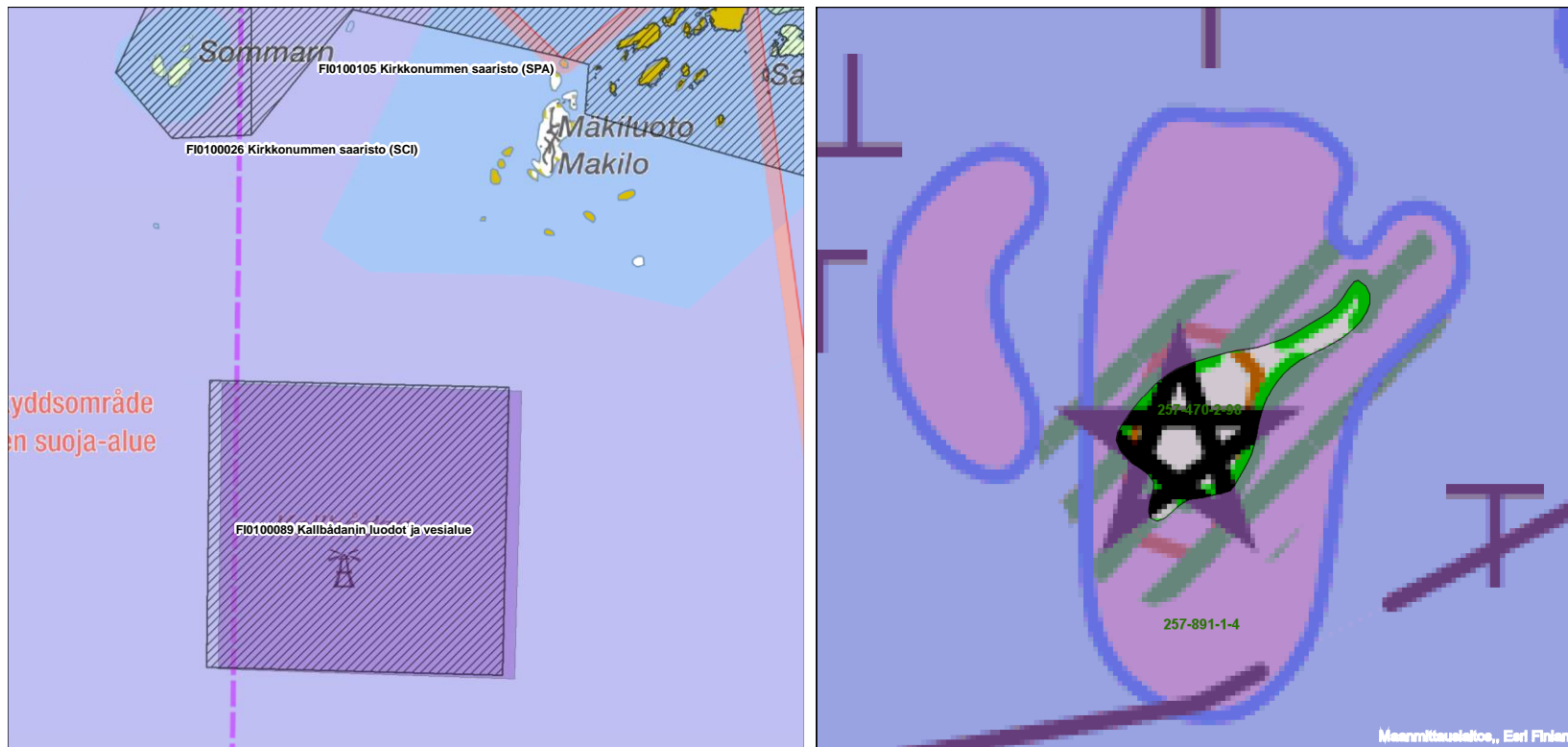
Yksikönpäällikkö

Ylitarkastaja

JAKELU

Väylävirasto, asianhallinta

Liite 2. Lupa-alue (Kallbådanin hylkeidensuojelu- ja Natura-alue vasemmassa ja maanomistustilanne oikeassa kartassa)

Lausunto

28.01.2022

MV/10/05.01.02/2022 1 (2)

Väylävirasto
PL 33
00521 HELSINKI

Viite

Asia **KIRKKONUMMI, Porkkala, Kallbådan majakan korjaus**

Museovirastolta on pyydetty lausuntoa Porkkalan edustalla sijaitsevan Kallbådan majakan korjauksista. Lausuntoaineistoksi on toimitettu insinööritoimisto Ponvia Oy:n laatimat yleispiirustukset ja työselitys (Alustava, päivätty 31.12.2021).

Kirkkonummen kunnan karttapalvelun mukaan Kallbådan majakkaluodolla ei ole yleis- tai asemakaavoja, jossa olisi annettu rakennusta koskevia suojelumääräyksiä. Majakka on kuitenkin mukana valtioneuvoston vahvistamassa listauksessa valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä (RKY2009). Rakennus on myös huomioitu kulttuurihistoriallisesti arvokkaana Museoviraston tekemässä meriväylien rakennusperintöä koskevassa inventoinnissa (Meriväylien rakennusperintö, Museovirasto 2009). Porkkalan Kallbådan majakka on merenkulun rakennusperinnön avainkohteita, jonka säilyminen tulee turvata.

Majakkaan on esitetty laajoja korjaustoimenpiteitä niin julkisivuihin kuin sisätiloihin. Julkisivujen rappauspinnat on tarkoitus korjata ja uudelleen pinnoittaa. Julkisivuissa tehdään pieniä muutoksia, kuten uuden ulkopuolisen savupiipun rakentaminen ja rakennuksen ikkunoiden uusiminen puu-alumiini-ikkunoiksi. Monin osin korjausohjeissa viitataan Väyläviraston käyttämiin ns. Silko-ohjeisiin ja niissä hyväksytyihin materiaaleihin. Porkkalan Kallbådan majakka sijaitsee luonnonoloiltaan erittäin haastavalla paikalla, josta syystä normaalisti kulttuurihistoriallisissa rakennuksissa käytetyt korjaustavat ja niiden vaatima jatkuva huolto voivat osoittautua lyhytkestoisiksi. Tämä puoltaakin esitettyjä korjaustapoja.

Korjaussuunnitelmat ovat kulttuurihistoriallisesti merkittävän majakan ylläpidon kannalta tarpeellisia. Museoviraston puoltaa korjaustöiden tekemistä esitettyjen suunnitelmien pohjalta.

Yli-intendentti

Intendentti

Jakelu Väylävirasto/

Liite 5. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42000